

Ion, drama. Přeložil Stanislav Stuna. K vydání upravil Otakar Jiráni.
Poznámky. Praha, Společnost přátel antické kultury, kom. Souček
1931. 96 s. (Museion sv. 5)

EURIPIDES ION

MUSEION - SBÍRKA PŘEKLAD
ŘÍDÍ PROF. DR. O. JIRÁNI
VYDÁVÁ SPOLEČNOST PŘÁTEL ANTICKÉ KULTURY
SVAZEK V.

EURIPIDES
ION

PŘELOŽIL
STANISLAV STUNA

K VYDÁNÍ UPRAVIL
OTAKAR JIRÁNI

V PRAZE
SPOLEČNOST PŘÁTEL ANTICKÉ KULTURY
1931

KNIHTISKÁRNA A. LAPÁČEK, PRAHA V.

OSOBY:

HERMES.

ION.

KREUSA.

XUTHOS.

PĚSTOUN KREUSIN.

SLUHA KREUSIN.

PYTHIE.

ATHENA.

SBOR SLUŽEK KREUSINÝCH.

Děj se koná před chrámem boha Apollona v Delfech
v době mythické.

HERMES.

Rek Atlas, zády měděnými nebesa,
dům bohů, vzpírající, z jedné bohyně
kdys Maiu zplodil, vládci Diovi jež mne
zas porodila, Herma, sluhu blažených.
Já v tento delfský kraj jsem přišel, země střed,
kde Foibos trůn svůj maje věští smrtelným,
jak přítomnost jim zjevuje, tak budoucnost.
Jest totiž proslavené město v Helladě,
jež po Palladě s kopím zlatým nazváno ;
tam Foibos s dcerou Erechthea, Kreusou,
kdys sňatkem násilným se sdružil u skalisk,
jež pod Palladiným jsou vrchem k severu
a Dlouhými je zovou vládci Attiky.
A bez vědomí otcova - tak bůh si přál -
své břímě donosila ; když pak přišel čas,
tu doma synka porodivši zanesla
v touž jeskyni, kde s bohem v sňatek vstoupila,
a tam ho vysadila na smrt, v okrouhlou
jej pleteného koše schránku vloživši,
svých předků střežíc mrav i Erichthonia,
jenž ze země se zrodil ; neboť tomuto
dva hady přidružila dcera Diova
jak hlídače a Aglaurovnám panenským
ho dala v péči. Odtud Erechtheovcům
je stále zvykem, hady zlatokutými

své dítky chránit. Když pak dívka k robátku
své šperky přiložila, vydala je v smrt.
Mne Foibos však, můj bratr, takto požádal :
„Ó bratře, vejdi v domorodý athenský
lid slavný - vždyť ti známo město bohyně -
a novorozeně tam vezma z jeskyně
i se schránkou a všemi plénkami, jež má,
sem v Delfů zemi odnes je k mé věštírně
a na samý práh polož mého příbytku.
Než o další - je totiž mým ten hoch, bys znal -
se sám již postarám." Já bratru Foibovi
rád vyhovuje, pletený ten košík vzav
sem donesl jsem, děcko k stupňům tohoto
zde chrámu položil a skrýše okrouhlé
jsem odkryl dutinu, by spatřen byl ten hoch.
A právě v nebes dráhu vjel kruh sluneční,
když do věštírny boha kněžka vcházejíc
svůj pohled na nemluvné děcko upřela.
I žasla, jak si troufá kterás z delfských děv
plod tajné lásky před dům boží pohodit.
Již vyhostit jej chtěla z místa svatého,
než krutost soucit přemohl a také bůh
byl hochu pomocen, by z domu nemusil.
I ujala se děcka, dosud netušíc,
že Foibos zplodil je a matky nezná též
a rovněž chlapec neví o svých rodičích.
A dokud mlád byl, pobíhal kol oltářů
a hrál si ; když však vospěl v muže postavou,
tu Delfové ho strážcem zlata božího
a věrným správcem všeho zvolili a zde

v tom božím sídle žije svatým životem.
Než Kreusa, jež matkou toho jinocha,
se vdala za Xutha, což takto stalo se.
Kdys příboj války Atheňany zachvátil
a Chalkodontovce, jichž sídlem Euboia.
Ten zastaviv a zdolav kopím pomocným,
byl za odměnu poctěn sňatkem s Kreusou,
ač nebyl domácí, než Achaj ; Aiolos,
syn Diův, jest mu otcem. Bezdětné však jest
jich dlouhé manželství a z této příčiny,
mít dítky toužíce, sem k Apollonově
teď přišli věštírně. A k tomu Loxias
jak zdá se, osud řídí, aniž skryt mu jest.
On Xuthovi, až vstoupí v tuto věštírnu,
dá syna svého vlastního a prohlásí,
že z Xutha zrozen jest, by přišel v matčin dům
a Kreusou byl poznán, sňatek Loxiův
by v skrytu zůstal, hoch pak měl, co patří mu.
A způsobí, že Ionem, jenž osídlí
zem asijskou, zván bude po vší Helladě.
Než v tuto vavřínovou klenbu odstoupím,
bych zvěděl, jak se osud hochův vyplní.
Neb vidím tam Loxiova zrozence,
jak vychází, by ratolestmi vavřínu
vstup k chrámu metl. Jménem, jež má dostati,
já první z bohů Ionem ho nazývám.
(Odejde.)

ION

*(vystoupí z chrámu maje v ruce košťátko z vavřínových
a myrtoových větví.)*

Hle, zářícím čtyřspřežním povozem svým
již Helios po zemi vysílá svit
a před ohněm nebeským ve svatou noc
již prchá roj hvězd
a Parnasu vrcholky nedostupné
se stápejí v záři, jak sluneční kruh
se dotkl jich, nesa den lidem.

Již suchého kadidla ve Foibův krov
se povznáší dým.

Tam v třínožku posvátnou usedá teď
z Delf žena, jež Hellenům oznamuje,
ať cokoli Apollon hlásá.

Nuž, Delfové, Foiba již sluhové jste,
vy v kastalských pramenů stříbrný vír
teď vstupte a přečistou rosou těch vod
se omyjte, v svatý pak krácejte chrám ;
jen o blahé projevy dbejte svých úst
a blahý hlas těm,
kdož o věštbu žádat sem přicházejí,
svým jazykem projevít hled'te.

Já k práci však, která je od dětství mou,
se obrátím : vavřínu ratolestmi,
jež svatými vínky jsou spjaty, chci vchod
ted' chrámový omést a krůpějemi
kol navlhčit půdu i ptačí ten dav,
jenž posvátné dary tu poskvrňuje,
v dál na útěk zaplašit lučištěm svým ;
neb otce ni rodičky nemaje já,
tu Foibovi rád,
jenž pěstil mne, ve chrámě sloužím.

Strofa.

Nuž, krásná větvi vavřínu,
svěže vyrostlá k službě mé,
která Foibův posvátný dvůr
při jeho chrámu čistíš,
ze zahrad vzešlá nesmrtných,
kde rosa přesvatá svlažuje,
věčně proudící prameny
pouštějíc ze země útroh,
myrty posvátnou ratolest,
kterou zametám boží práh
každého dne, jak povznese
slunce svou peruť,
slouže tu bez ustání.

Paiane, Paiane,
žehnej mi, žehnej mi,
rozenče Letoin !

Antistrofa.

Je krásná práce, kterou ti,
Foibe, sloužím tu před chrámem,
zbožně věštné sídlo tvé ctě ;
slavná to práce pro mne
v poddanství bohům ruku vzdát,
již nezmírají, než věčni jsou ;
v této zbožné své námaze
zdržet se únavou nedám.
Foibos rodný můj otec jest,
jeho slavím, jenž živí mne,
jeho, jenž mým je ochráncem,

otcem svým zovu,
Foiba, jenž v chrámě sídlí.
Paiane, Paiane,
žehnej mi, žehnej mi,
rozenče Letoin !

Než vavřínové metličky
dám klidu již a ze zlatých
teď nádob líti budu proud,
jenž prýští z vírů kastalských,
kropě vodní kol vláhu,
z lůžka když vstal jsem čist.
Kéž takto stále Foibovi
bych sloužil, nikdy nepřestal,
neb přestal, k svému však blahu !

Však hle, však hle,
již dav tu ptáků, opustil
již hnízda na Parnasu.
Ať nevrážíte v římsy lem,
ni v zlatokuté stěny ;
neb lukem svým tě zasáhnu,
ó posle Diův, nad ptáky,
jenž zobanem svým vítězíš !
Tam druhý pták k oltáři vesluje.

Toť labuť ! Což jinam
svých nachových nohou ty nestočíš ?
Ni zpěv tvůj s lyrou Foibovou souzvučný
tě neochrání před lukem.
Zaměř v dál křídla svá
a zaleť k delskému jezeru,

neb nepůjdeš-li, zdusí krev
tvé libohlasé zpěvy.
Však hle, však hle,
ký nový to zase se přiblížil pták ?
Snad holátkům pod římsami
chce stébla na lůžko snášet ?
Svist střel však zaplaší tě.
Zda slyšíš ? K Alfeia
leť vírům a tam hnízdi,
neb v úval Isthmu,
by škody netrpěl Foibův chrám
ni dary svaté.
Vždyť ostýchám se vraždit vás,
již smrtelníkům jevíte
hlas bohů ; prací svěřenou
však Foibu sloužím, ctíti též
své pěstouny neustanu.

*(Pokračuje v své práci. Vystoupí sbor rozdělený ve
dvě poloviny, které střídavě pronášejí jednotlivé oddíly
parody, prohlížejíce si výzdobu chrámu.)*

Strofa I.

PRVNÍ POLOSBOR.

Nejsou jen v svatých Athenách
bohů dvorany s krásnými
sloupy, aniž je jenom tam
božstvo na cestách ctěno ;
nýbrž i zde syn Letoin,
Loxias, skvělou dvojicí
štitů nás vítá vlídně.

DRUHÝ POLOSBOR.

Ó pohled', pozoruj,
lernajskou saň jak hubí tam
zlatým srpem svým Diův syn ;
milá, pohlédni na ni !

Antistrofa I.

PRVNÍ POLOSBOR.

Vidím. A poblíž jiný muž
zdvíhá planoucí pochodeň.
Zda to onen je, o němž se
u nás při přástkách bájí,
Iolaos, dím, kopinník,
společné jenž prý námahy
s Heraklem podstupuje ?

DRUHÝ POLOSBOR.

A ten zde, pozoruj,
na koni sedí křídlatém,
trojtělého pak netvora,
oheň dštícího, vraždí.

Strofa II.

PRVNÍ POLOSBOR.

Všade vysílám pohled svůj.
Viz boj zmatený Gigantů
v kameni vytesaný !

DRUHÝ POLOSBOR.

Sem, ó družky mé, hledíme . . .

PRVNÍ POLOSBOR.

Jak proti Enkeladovi
mává gorgonským štítem svým

DRUHÝ POLOSBOR.

Zřím, toť Pallas, má bohyně.

PRVNÍ POLOSBOR.

Což, ten blesk tam, ohněm planoucí,
ohromný, v rukou Diových
daleko metajících ?

DRUHÝ POLOSBOR.

Zřím dobře. Litého
sžihá Mimanta plamenem.

PRVNÍ POLOSBOR.

A jiného Země rozence
Bromios hubí thyrsem zas,
zbraní svou neválečnou.

ION

(se zatím přiblíží.)

Antistrofa II.

SBOR

(k Ionovi.)

K tobě mluvím, jenž u chrámu
dlíš ; zda volno je klenby práh
bílou překročit nohou ?

ION.

To, cizinky, nelze.

SBOR.

Zvědět mohla bych od tebe, . . .

ION.

Čeho žádáš, mluv.

SBOR.

. . . v skutku-li skrývá Foibův dům
posvátný kámen, země střed ?

ION.

Je ovinut vínky a Gorgony kol jsou.

SBOR.

Takto hlásá i pověst.

ION.

Když koláč jste před chrámem přinesly v dar
a od Foiba zvědět toužíte cos,
tu v svatyni vejděte ; dovnitř však
ať bez ovce zabitě nevstoupíte !

SBOR.

Již vše mi známo ; bohů však
já nechci přestoupit zákony ;
zrak potěší i vnějšek.

ION.

Jen shlédněte zrakem svým vše, co je slušno.

SBOR.

Mně páni dovolili,
bych spatřila ten boží chrám.

ION.

A kterého domu se služkami zвете ?

SBOR.

Jest společný s bohyní Palladou
krov rodný pánů mých. A hle,
tu žena, po níž jsi se tázal.

(Vystoupí Kreusa.)

ION

(uctivě k ní vzhlížeje.)

Tys urozená, způsobů pak svědectvím
je zevnějšek tvůj, buď si, ženo, kdokoliv.
Neb většinou lze o člověku poznati
již ze zevnějšku, zda rod jeho vznešený.

(Spatří, že Kreusa slzí.)

Než, ach!

Tys poděsila mne, neb oči zavřevši
jsi krásné líce zavlažila slzami,
jak svatou Foiba věštírnu jsi uzřela.
Proč taková tě starost, paní, pojala ?
Kde každý jiný, patře v boží okrsek,
se raduje, tam zrak tvůj slzy prolévá ?

KREUSA.

Ó cizinče, ty nevychován nezdáš se,
když údiv jal tě pro mé slzy teď.
Než já, když spatřila jsem tento Foibův chrám,
si v mysli obnovila dávnou vzpomínku
a doma dlela duchem, třebaže jsem zde.
Ó ubohé my ženy ! Bohů odvážné
vy činy ! Co však počít ? Kde jen hledati
nám právo, když nás hubí vládců bezpráví ?

Euripides Ion - 2.

ION.

Co tajemného tě, ó ženo, skličuje ?

KREUSA.

Ó nic ! Již složila jsem zbraň a o dalším
já pomlčím a ty již na to nemysli.

ION.

Než, kdo jsi ? Z které přišlas krajiny ? Kdo tvým
je otcem ? Jakým jménem máme tebe zvat ?

KREUSA.

Mé jméno Kreusa jest, Erechtheova
jsem dcera, město Atheny pak vlastní mou.

ION.

Ó, v slavném městě žiješ, z otců vznešených
jsi vzešla - s jakým k tobě vzhlížím obdivem !

KREUSA.

Až potud jsem i šťastna, hochu, dál však ne.

ION.

A při bozích, zdaž vskutku, jak se vypráví . . .

KREUSA.

Nač, cizince, se tážeš ? Dychtím zvědět to.

ION.

. . . byl zemí zrozen otce tvého praotec ?

KREUSA.

Ba, Erichthonios, však rod mi k ničemu.

ION.

Zdaž Athena jej z půdy zemské vyňala ?

KREUSA.

Svou rukou panenskou, však nezrodila ho.

ION.

A dala těm, jimž na obrazech bývá dán ?

KREUSA.

Ba, Kekropovným v péči, aniž zřely ho.

ION.

Než dívky odkryly prý schránku bohyně.

KREUSA.

A proto v smrti zkrvavily skalní stráž.

ION.

Nu budiž !

Což toto však ? Je pravdivá či klamná zvěst . . .

KREUSA.

Nač ptáš se ještě ? Času volného mám dost.

ION.

...že otec Erechtheus své dcery v oběť dal ?

KREUSA.

On za vlast odhodlal se dívky usmrtit.

ION.

A jak ty jediná jsi ze všech unikla ?

KREUSA.

Já nemluvnětem byla v loktech matčiných.

ION.

A otce tvého vskutku pohltila zem ?

KREUSA.

Pán moří zahladil jej ranou trojzubce.

ION.

A je tam místo, jež se „Dlouhé skály“ zve ?

KREUSA.

Proč ptáš se na to ? Jak jsi mně cos připomněl !

ION.

Bůh pythijský je ctí i blesky pythijské.

KREUSA.

Ctí beze cti. Kéž nikdy nezřela jsem jich !

ION.

Co díš ? Máš v ošklivosti bohu libý kraj ?

KREUSA.

Ach ne ; znám hanbu jakous v sluji spáchanou.

ION.

Kdo z Atheňanů se ti chotěm, paní, stal ?

KREUSA.

Ne měšťan, nýbrž z ciziny byl přiveden.

ION.

Kdo ? Jistě z rodu vznešeného pochází.

KREUSA.

Je Xuthos zván, syn Aiolův a Diův vnuk.

ION.

A jak, jsa cizí, tebe dostal, občanku ?

KREUSA.

Má město naše v sousedství zem eubojskou, . . .

ION.

. . . jež vodní hranicí, jak dí, je sevřena.

KREUSA.

. . . té Kekropvcům dobyl v boji společném.

ION.

Jak spojenec ? A pak se s tebou zasnoubil ?

KREUSA.

Jak kořist války; za pomoc mě dostal v dar.

ION.

A s ním či sama do věštírny přicházíš ?

KREUSA.

S ním ; on však v Trofoniův stánek odbočil.

ION.

Jak divák jen, či aby věštby dosáhl ?

KREUSA.

Chce od něho i Foiba jedno zvědět jen.

ION.

Zda o úrodě zemské, či snad o dítkách ?

KREUSA.

Jsme bezdětni, ač dlouho sňatkem spojeni.

ION.

Tys nikdy matkou nebyla, jsi bez dětí ?

KREUSA.

Ví o mé bezdětnosti Foibos nejlépe.

ION.

Ó bědná ! Jinak šťastna, v tom jsi nešťastna.

KREUSA.

A kdo jsi ty ? Jak blahoslavím matku tvou !

ION.

Jsem, paní, sluhou božím zván a jsem jím též.

KREUSA.

Jsi dar své obce, či byls prodán od kohos ?

ION.

Já nevím nic, než jedno : Loxiův jsem zván.

KREUSA.

Tu v odvetu zas já tě, hochu, lituji.

ION.

Vždyť neznám matky, ani z koho zplozen jsem.

KREUSA.

A zde ten chrám ti obydlím, či lidský krov ?

ION.

Můj dům je všade, kde mne spánek přepadne.

KREUSA.

Jak dítě, či již jinoch přišel jsi v ten chrám ?

ION.

Jak kojenec - tak říkají, kdož vědí to.

KREUSA.

A která z delfských žen tě mlékem živila ?

ION.

Mně prs je neznám, tou však, jež mne pěstila, . . .

KREUSA.

. . . je která ? Žel, jak sama bědná, bědy zřím.

ION.

. . . je Foiba prorokyně - matkou svou ji zvu.

KREUSA.

A v muže vyspěls jakou maje obživu ?

ION.

Mne oltář živil, poutníků též zbožný dav.

KREUSA.

Máš z čeho žít ; jsi věru pěkně přioděn.

ION.

Tím, co je boha, jemuž sloužím, šatím se.

KREUSA.

Ó ubohá tvá matka! Kdo jí asi byl ?

ION.

Já z ženy poklesku se asi narodil.

KREUSA.

A za původu stopou nikdy nešel jsi ?

ION.

Vždyť nemám, paní, nižádného důkazu.

KREUSA.

Žel !

Co matka tvá, též jiná žena strpěla.

ION.

A která ? Rád bych, kdyby se mnou pátrala.

KREUSA.

Jí k vůli předešla jsem svého chotě sem.

ION.

A čeho žádáš ? Já ti rád chci pomoci.

KREUSA.

Chci skryté věštby od Foiba se dovědět.

ION.

Jen promluv ; já vše ostatní již zařídím.

KREUSA.

Nuž poslyš příběh ten - než stud mne pojímá.

ION.

Pak nepořídíš nic - jeť liknavý to bůh.

KREUSA.

Z mých družek jedna prý se s Foibem sdružila . . .

ION.

Že s Foibem, žena smrtelná ? Ó nemluv tak !

KREUSA.

. . . a syna bohu dala, aniž otec ví.

ION.

To lež je ! Za příkoří muže hanbí se !

KREUSA.

Tak nedí ona ; vytrpěla hojně běd.

ION.

A jakým skutkem, když se s bohem sdružila ?

KREUSA.

Své děcko bědné odložila mimo dům.

ION.

A kde je hoch ten ? Zírá v světlo sluneční ?

KREUSA.

To nikdo neví. Na to právě chci se ptát.

ION.

A není-li už, jakým zhynul způsobem ?

KREUSA.

Že šelmy nebohého, myslí, zhubily.

ION.

Jak poznala to ? Co jí bylo důvodem ?

KREUSA.

Kde nechala jej, při návratu nenašla.

ION.

A byly na cestě snad krve krůpěje ?

KREUSA.

Prý ne, ač dlouho po okolí pátrala.

ION.

Jak dávno tomu, co byl hošík utracen ?

KREUSA.

Tvou míru věku, kdyby žil, by asi měl.

ION.

Jak bůh mu křivdí, jak je matka ubohá !

KREUSA.

A po něm nezrodila jiných dítek již.

ION.

Což, tajně-li jej Foibos vzal a vychoval ?

KREUSA.

Pak neprávem má sám on radost společnou.

ION.

Ó žel, jak souhlasí ten osud s hořem mým !

KREUSA.

I ty as toužíš po své matce ubohé.

ION.

Ach, nebud' žalu, jehož zapomněl jsem již !

KREUSA.

Již mlčím ; ty však, po čem ptám se, vykonej !

ION.

Zda víš, co v řeči tvé je bodem nejslabším ?

KREUSA.

V čem ubohá má družka krutě netrpí ?

ION.

Jak věštbou zjeví bůh, co v skrytu míti chce ?

KREUSA.

Než, ovládá-li trojnož Řecku společnou . . .

ION.

On za ten čin se hanbí ; neusvědčuj ho !

KREUSA.

. . . a trpitelka tolik strádá sudbou svou.

ION.

V té věci tobě nikdo věštby nevydá.
Neb když by Foibos ve svém vlastním příbytku
se špatným objevil, tu právem pohromou
by stihl dárce věštby ; proto odejdi !
Co proti bohu jest, to nelze věštiti.
Vždyť v hroznou pošetilost bychom zabředli,
když bohy, proti vůli, nutit budeme,
by řekli nám, co nechtí, ať již krvavou
zde v chrámě žertvou nebo ptáků perutí.
Oč totiž proti bohům usilujeme,
ty statky pro nás bez užitku, paní, jsou ;
co dobrovolně dají, to nám ke zdaru.

SBOR.

Jest mnoho strastí dáno mnoha smrtelným
a druhem jen se liší ; stálé štěstí však
by sotva as kdo našel v žití člověka.

KREUSA.

Ó Foibe, tam i zde jsi nespravedlivý

k té vzdálené, jež slovy jen tu přítomna.
Ni syna nezachránils, jež jsi chránit měl,
ni pátrající matce věštbou nepovíš,
zda, živ-li není, rov mu zdvižen býti má,
či, žije-li, kdy před zrak matčin předstoupí.
Než třeba nechat toho, brání-li nám bůh
se dověděti, oč jsme přišli prosit jej.

Však příteli - neb Xutha, ctného manžela,
jenž opustil již Trofonia svatou sluj,
zřím nablízku - ty o všem, co jsme mluvili,
mlč před mužem, bych žádné hany nevezala,
že tajnou konám věc a hovor nevedl
snad jinam, než kam jsme ho rozvíjeli my.
Neb ženám nesnadno je obstát před muži
a se špatnými dobré jsouce smíšeny,
jsme v nenávisti ; tak je neblahý náš los.

XUTHOS

(*vystoupí.*)

Nechť přijme prvotiny mého pozdravu
bůh nejdříve a potom ty, ó ženo má !
Snad pozdní příchod můj tě bázní naplnil ?

KREUSA.

Ne - přišels, když jsem starost měla již. Však rci,
zda od Trofonia si věštbu přinášíš,
jak dítky vzejdou ze spojení našeho ?

XUTHOS.

On nechtěl předstihovat věštbu Foibovu
a jedno jen mi řekl, že ni já ni ty
se odtud nevrátíme domů bezdětni.

KREUSA.

Ó matko Foiba velebná, kéž se zdarem
jsme přišli sem a příznivěji dopadnou
nám styky, jež s tvým synem dřív jsme měli už.

XUTHOS.

Tak stane se. Však kdo je boha prorokem ?

ION.

Mně vnějšek chrámu, jiným vnitřek na péči,
kdož sedí blízko třínožky, ó cizinče,
z Delf muži nepřednější, losem určení.

XUTHOS.

Nuž dobra ! Vím již vše, co vědět potřebí.
I půjdu dovnitř, neboť, jak jsem doslechl,
prý za všechny, kdož přišli, oběť společná
již před svatyní padla ; chci pak v tento den,
neb příznivý je, věštbu dostat od boha.
Ty, ženo, vezmi ratolesti vavřínu
a u oltářů bohy pros, bych o dítkách
si dobrou věštbu odnes' z chrámu Foibova.

(Odejde do chrámu.)

KREUSA.

Tak vskutku stane se. Než bude-li chtít bůh
teď aspoň napravit dávnou vinu svou,
pak nebude sic zcela naším přítelem,
však pokud chce jím býti, přijmu - vždyť je bůh,
(Odejde.)

ION.

Proč skrytými as slovy ona cizinka

tak boha tupíc stále mluví v hádankách ?
Zda z lásky k družce, pro níž věštby žádá si,
či zamlčuje, o čem třeba mlčeti ?
Však nač mám v mysli dceru Erechtheovu,
když nic mi po ní není ? Ale půjdu již
a zlatou konví do kropenek naleju
teď vody. - Vytknouti však musím Foibovi,
co tropí. Násilně se snoubí s dívkami,
by zradil je a zplodiv dítku potají
je vydá v smrt. Tak nejednej, než, máš-li moc,
vždy za ctnostmi jen spěj ! Vždyť bozi trestají
z nás lidí každého, kdo špatný povahou.
Zda správně tedy, byste vy, již zákony
jste lidem dali, byli vyňati z jich pout ?
Ba připusťme, co nestane se, pokutu
když lidem byste měli dáti za sňatky
své násilné, i ty i Poseidon i Zeus,
král nebes, vyprázdníte na ně chrámy své.
Neb shánějící rozkoš místo rozvahy,
vy křivdy pácháte a není správně již
zvat lidi hanebnými, bohů počestnost
když napodobí, nýbrž ty, kdož učí tak.
(Odejde.)

SBOR.

S t r o f a.

Ó tebe, jež strastí porodních
jsi nepoznala, má Atheno,
já vzývám, již kdysi Titan
Prometheus na svět vyvedl

z temene hlavy Diovy,
ó bohyně blahá vítězství,
sem v pythijský chrám přijď
a z Olympu komnat zlacených
sleť na tyto cesty,
kde ve středu země
krb mocného Foiba,
kde z třínožky, slavené tanci,
své udílí věštby,
ty s Letoinou dcerou přijď,
dvě bohyně, dvě panny,
ctné sourozenky Foibovy.
Ó poproste, dívky, aby
Erechtheův královský rod náš dávný,
ač pozdě, přec dítkami obdařen byl
výrokem věštby jasným.

Antistrofa.

Neb vrcholné míry blaženství
nám, lidem smrtelným, zajisté
je základem nejpevnějším,
skví-li se mládí kvetoucí
dítek, jež také vydaly
již vlastní plod, v síních otcovských,
by bohatství rodu
dál z otců svých rukou dávaly
vždy příštím zas dítkám.
Toť posilou v strastech,
toť blahem je v štěstí,
toť přináší otčině v bojích
i záchranu spasnou.

Já nad bohatství, poklady
též králů zdárné dítky
bych pěstít chtěla pečlivě.
Než bezdětný život hnusný
mně a komu líbí se, toho kárám ;
kéž v skrovném jen majetku plyne můj věk
dítkami požehnaný !

E p o d o s.

Ó svaté sídlo Panovo
a skalino, jež sousedkou
jsi slují Dlouhých skal,
kde dcery Aglaury, dívky tři,
se před chrám Palladin scházejí
k svým tancům na zelenou pláň,
kdy střídavé zpěvy
svou píšťalou zvučnou
ty provázíš, Pane,
v své jeskyni stinné.
Tam Foibovi kdysi
dívka, ó neblahá, zrodívši
dítka, je ptákům dala v plen
a zvířatům k hodům krvavým,
jsouc znectěna hořkým sňatkem.
Já u stavu nikdy jsem neslyšela,
že bohů kdy dítkám smrtelným
se dostalo štěstí v úděl.

ION.

Ženy služebné, jež kolem stupňů chrámu tohoto,
kadidlem jenž voní, hlídáte a pána čekáte,

rcete, opustil již svatou třínožku a věštírnu
Xuthos, či se ještě uvnitř táže na svou bezdětnost ?

SBOR.

V chrámě dlí a dosud nepřekročil prahu tohoto.
Slyšíme však rachot brány, jak by právě vyjít chtěl,
a již vskutku pána mého vycházeti můžeš zřít.

XUTHOS

*(vyjde chvatně z chrámu, rozhlédne se a spatřiv Iona,
žene se k němu s otevřenou náručí.)*

Zdráv bud', synu můj ! Tak sluší se mi započítí řeč.

ION

(zdrželivě.)

Jsem zdráv, ty však rozumný bud' a pak dobře bude nám.

XUTHOS.

Dopřej tvou mi stisknout ruku a tvé tělo obejmout !

ION.

Máš-li rozum, cizince, či šílenstvím tě stihl bůh ?

XUTHOS.

Nemám rozum, když své našed nejdražší, chci rád je mít ?

ION.

Přestaň, nedotkni se božích vínků, bys je neroztrh'.

XUTHOS.

Dotknu se, a nenásilně, neb svůj poklad nalézám.

ION.

Což pak neustaneš, dokud šíp ti prsa neprotkne ?

Euripides Ion. - 3.

XUTHOS.

Proč mi prcháš, když jsi ve mně poznal, co ti nejdražší ?

ION.

Nemám rád já nerozumných cizinců a šílených.

XUTHOS.

Vraždi, pal ; však otce svého, zhubíš-li mne, budeš vrah.

ION.

Jak, mým otcem ty ? Zda není k smíchu toto slyšeti ?

XUTHOS.

Nikoli, a řeč má rychle by ti pravdu zjevila.

ION.

Nuže, co mi povíš ?

XUTHOS.

Otec tvůj jsem, ty jsi dítě mé.

ION.

Kdo to praví ?

XUTHOS.

Loxias, jenž vypěstil tě, ač byls můj.

ION.

Sobě jen jsi svědkem.

XUTHOS.

Boží věštba poučila mne.

ION.

Hádanka tě svedla v omyl.

XUTHOS.

Špatně tedy slyšel jsem ?

ION.
Nuže, jak zněl Foibův výrok ?

XUTHOS
Ten, kdo se mnou setká se, . . .

ION.
Kdy se setkat má ?

XUTHOS.
. . . až vyjdu z toho domu božího, . . .

ION.
Jakého se losu dočká ?

XUTHOS.
. . . vlastním synem mým prý jest.

ION.
Tebou zplozen byv, či dar jen ?

XUTHOS.
Dar, však vzešlý z krve mé.

ION.
Se mnou prvním tedy setkal ses ?

XUTHOS.
Ne s jiným, dítě mé.

ION.
Odkud je ta náhoda as ?

XUTHOS.
Dva se jedné divíme.

ION.
Z které matky však jsem se ti zrodil ?

XUTHOS.
Říci nemohu.

ION.
Foibos též nic neřekl ?

XUTHOS.
Já v radosti své neptal se.

ION.
Země tedy jest mi matkou.

XUTHOS.
Půda dítek nerodí.

ION.
Nuže, kterak tvůj jsem ?

XUTHOS.
Nevím, ponechávám bohu to.

ION.
Nuž, řeč jinou započněme !

XUTHOS.
Lépe bude, dítě, tak.

ION.
Vstoupil jsi kdy v cizí lože ?

XUTHOS.
V nerozumu mládí kdys.

ION.
Dřív než pojals Erechthea dceru ?

XUTHOS.

Ano ; pozděj' ne.

ION.

Tehdy tedy jsi mne zplodil ?

XUTHOS.

Časem se to shoduje.

ION.

Než, jak potom v tento kraj jsem přišel ?

XUTHOS.

To mi záhadou.

ION.

A tak dlouhou cestu prošel ?

XUTHOS.

V tom si nevím rady též.

ION.

Přišels dřív již k pythské skále ?

XUTHOS.

O zjevení Bakchově.

ION.

Který z přátel v dům tě přijal ?

XUTHOS.

S dívkami jenž delfskými . .

ION.

V rej tě sdružil, nebo co díš ?

XUTHOS.

. . . s mainadami Bakchia.

ION.
Střízliv byl jsi či zpit vínem ?

XUTHOS.
Rozkošemi Bakchia.

ION.
Tam jsem tedy počat byl.

XUTHOS.
A osud, synu, našel tě.

ION.
Jak jsem do chrámu však přišel ?

XUTHOS.
Odložen byls dívkou as.

ION.
Otroctví jsem unikl tak.

XUTHOS.
K tomu otce přijmi teď !

ION.
Nesluší se bohu nevěřit.

XUTHOS.
To správně smýšlíš pak.

ION.
A co jiného bych přál si . . .

XUTHOS.
Nyní zříš, co zřítí máš.

ION.

. . . než bych syna Diova se synem stal ?

XUTHOS.

To splněno.

ION.

Obejmout smím svého otce ?

XUTHOS.

Máš-li v boha důvěru.

ION.

Zdráv buď, otče můj !

XUTHOS.

Jak milý pozdrav přijal jsem to teď !

ION.

Zdar i dnešnímu buď dni !

XUTHOS.

. . . jenž blaženým mě učinil.

ION.

Matko milá, zda i tvoji uzřím někdy podobu ?
Nyní toužím více než kdy jindy tebe spatřiti.
Ale snad jsi mrtva již a my v tom zcela bezmocní.

SBOR.

My účast máme v šťastných domu příhodách,
však přece bych si přála, by též paní má
i Erechtheův rod byl šťasten dětmi.

XUTHOS.

Ó dítě, věru šťastně bůh teď přivodil

tvé nalezení ; tak mne s tebou spojil zas
a ty jsi našel nejdražší, dřív neznaje.
Cos prohodil však správně, má též touha jest,
bys ty, můj synu, matku svoji našel
a já zas zvěděl, z které ženy zrodil ses.
To času ponechajíce snad najdeme.
Než opusť boží půdu, život v cizině
a v shodném s otcem smýšlení pojď do Athen,
kde vznešené tě čeká žezlo otcovo
i hojné bohatství. Již chudým nebudeš
pak zván ni bez rodu a trpět obojím,
než urozeným, všemi statky zámožným.
Ty mlčíš ? Ach, proč k zemi sklopil jsi svůj zrak
a starostem se oddal ? Proč jen odvrátiv
se od radosti otce svého vrháš v strach ?

ION.

Touž nikdy nejeví se věcí podoba,
když vzdálené jsou a když zblízka zříme je.
Já věru vítám přešťastnou tu náhodu,
že v tobě otce našel jsem, než poslyš teď,
co v myslí mám. Jak dí se, slavné Atheny
jsou domorodé, lid, jenž nebyl přiveden.
Tam vpadnu já teď, dvojí stižen poskvrnou,
že otce cizince sám levoboček jsem.
A touto hanou obtížen a bezmocný,
zván budu pouhé nic a synem nikoho.
Než budu-li, jsa v čelo obce postaven,
se snažit něčím býti, v slabých nenávist
jen vzbudím, neb vše mocnější jim protivno.
Kdo řádní však a schopni moudře jednati,

než při tom mlčí, nederou se o vládu,
těch smích a výtku hlouposti si utržím,
že v obci nepokojné v klidu nežiju.
A řečníci a muži obec řídící,
když dojdou vlivu, tím víc budou hlídat mne
svým hlasováním. Vždyť se, otče, děje tak :
kdož v obcích vládu mají a jsou váženi,
svým soupeřům jsou největšími odpůrci.

A dále : v cizí přijda dům jak vetřelec
a k ženě bezdětné, jež dříve o svou strast
se s tebou sdílela, teď odstrčena však
svůj osud hořce o samotě ponese,
jak u ní právem neupadnu v nenávisť,
když po tvé straně budu státi přitulně
a ona bezdětná zřít bude radost tvou ?
A potom z ohledu k své choti necháš mne,
či z lásky ke mně rozvrátíš si domu mír ?
Já nad to, otče, s tvojí chotí soucit mám,
jak v bezdětnosti stárne ; nezaslouží si
být bezdětná, když z rodu vznešeného jest.

A království, to marně vychvalované,
má tvář sic příjemnou, však uvnitř kryje se
jen trud ; neb může kdo být blažen, spokojen,
když v strachu jen a vida všude násilí,
svůj život tráví ? Já jak šťastný z lidu muž
bych přál si žítí spíš než jako mocný král,
jenž ze špatných se jenom přátel raduje,
než řádných nenávidí z bázně o život.
Snad řekl bys, že vše to zlato vyváží
a v bohatství že slast je ; nerad slýchávám

já hany a mám starost v blahobytu jsa ;
kéž bez trudu vždy v středním stavu mohu žít.

Teď poslyš, otče, jaké blaho zde jsem měl.
Čas volný to byl nejprv, lidem nejdražší,
a neklidu jen málo ; žádný ničemník
mě s cesty nesháněl, neb toho nelze snést,
když ustupovat třeba lidem bídňějším.
A při modlitbách k bohům, lidských hovorech
jsem k radosti vždy sloužil, nikdy k zármutku.
A jedny propouštěl jsem, druzí přišli zas,
že nový pro nové jsa vždy jsem milý byl.
Co lidem, třeba proti vůli, žádoucno,
být spravedlivým, takým zákon s povahou
vždy podával mne bohu. To když uvážím,
mám, otče, za lepší, co zde je, než, co tam.
I nech mne žíti zde, neb stejný půvab v tom
se z velkých věcí těšit a mít malé rád.

SBOR.

To správně děl jsi, jen, zda ti, jež miluji,
se při tvých slovech šťastni budou cítiti.

XUTHOS.

Těch řečí zanech, uč se býti blaženým !
Neb chci, kde našel jsem tě, obět' vykonat
a k hodu společnému s tebou zasednout
i zrození tvé slavit, jež jsem neslavil.
A nyní, jen jak hosta ke krbu bych bral,
tě kvasem poveselím, v zem pak athenskou
jak diváka tě, ne jak syna uvedu.
Neb ženu svoji v bezdětnosti neblahé

já nechci zarmucovat, sám pln štěstí jsa.
Než časem, až se vhodná chvíle naskytne,
choti ke svolení pohnu, bys měl žezlo mé.
Zvu Ionem pak tebe, pro tu náhodu,
že se mnou, z boží když jsem vyšel svatyně,
jsi první střetl krok svůj. Teď však všechen sbor
svých přátel k radostnému hodu svolaje,
se rozluč, když máš město delfské opustit.

(K sboru.)

Vám, služky, káži pomlčeti o tom všem,
neb smrt vás stihne, povíte-li paní mé.

ION.

Již půjdu. Jedna věc však k štěstí schází mně ;
neb nenajdu-li, otče, svojí rodičky,
žít nelze mně. A možno-li si čeho přát,
kéž z Athen žena jest, jež porodila mne,
bych aspoň po matce své volnost slova měl.
Neb cizinec, jenž v čistém městě octne se,
byť podle jména občanem byl, ústa má
jen otrokova, volně mluvit nemůže.

(Oba odejdou.)

S t r o f a.

Ach, zřím nářky již
i ston žalostný a slz výlevy,
až má vládkyně, ach, zví o choti,
že syn dán mu byl
a sama bezdětná a opuštěná jest.
Ó žel, jaký to nám jsi výrok dal,
ó synu Letoin ?

Ó rci, odkud jen je hoch, v chrámě tvém
jenž byl vychován a kdo matkou mu ?
Neb nelahodí mně
věštby, zda netají nějaké lsti,
a trnu hrůzou, jak se
ta skončí příhoda ;
vždyť tak podivnou mi věc podivný
hlas boha zjevuje.
Je lstivý, štěstí má ten hoch,
jenž z cizí krve zplozen byl.
Kdo v tomto nepřisvědčí mně ?

A n t i s t r o f a .

Ó, vy družky mé,
zda v sluch paní své to vše povíme,
že pryč naděje, již choť býval dřív
jí, té nebohé ?
A ona teď jde v neštěstí, on šťastný jest,
ji věk staroby stih', však její choť
svých milých nedbá již.
Ó, jak bídný on, jenž v dům bohatý
kdys vpad' z ciziny a v něm zničil zdar !
Kéž bídně zahyne,
oklamav hanebně vládkyni mou
a kéž mu není k zdaru,
až koláč obětní
dá v žár plamene ; neb, jak soudím já,
hoch dobře bude znát,
co ráda mívá tyrannis.
Už právě k hodům zasedá
syn nový s novým otcem svým.

E p o d o s.

Ó žel, parnaských vy skal úbočí
a jichž vrcholky se pnou v nebes výš,
kde Bakchios, vznášeje planoucí louč,
se za noci pouští v svůj divoký rej,
jsa provázen mainad sborem.
Kéž nikdy v město mé hoch ten nepřijde,
než ať v mládí den jej smrt zachvátí !
Vždyť vpád cizinců jen vlast stíněná
mít může za důvod.
Mně stačí vládce dřívější,
můj pán Erechtheus.

KREUSA

(k starému pěstounu, jenž ji provází.)

Ó starče, jenž jsi Erechthea pěstounem
kdys býval, otce mého, když dlel na světě,
nuž stoupej chutě vzhůru k boží věštírně,
bys se mnou plesal, dal-li vládce Loxias
nám o zrození dítek jakou odpověď.
Neb radostno jest s přáteli žít ve štěstí
a když zas bol nás stihne - což se nestaniž -
tu sladko patřit ve zrak muže věrného.
To v myslí majíc, stejnou nyní péčí já,
ač paní tvá jsem, za otce ti oplácím.

PĚSTOUN.

Ó dcero má, ty řádné mravy rodičů
svých řádných zachovááš, nezneuct'ujíc
své starobylé zeměrodé praotce.
Nuž ved' mě, ved' mě k svatyni a pomoz mně !

Jeť strmá cesta k věštbám ; obtíž sdílejíc
mé chůze staň se stáří mého lékařem !

KREUSA.

Mne následuj a kam svou nohu kladeš, dbej !

PĚSTOUN.

Ó viz !
Je pozvolná má chůze, mysl hbitá však.

KREUSA.

Jen opírej se o hůl v cesty závitech.

PĚSTOUN.

I ta je slepá, sám když vidím na krátko.

KREUSA.

Máš ovšem pravdu ; únavě však nepovol !

PĚSTOUN.

Ba nerad bych, než nemám v moci slabost svou.

KREUSA

(*k sboru.*)

Ó ženy, věrné služebnice stavů mých
a člunků, rcete, s jakou věštbou manžel můj
se vrátil o potomstvu, pro něž přišli jsme ?
To oznamte, neb dáte-li mi dobrou zvěst,
ne nevděčným svým pánům radost způsobíš.

SBOR.

Ó bozi, žel !

KREUSA.

Ten úvod řeči neslibuje věru zdar.

SBOR.

Ó neblahá !

KREUSA.

Je věštba pánům daná v něčem bolestná ?

SBOR.

Už dosti ! Co však činit, smrt když hrozí nám ?

KREUSA.

Nač tato píseň, k čemu vaše obavy ?

SBOR.

Mám říci to, či smlčet ? Co si počít mám ?

KREUSA.

Jen mluv, neb zlou as chováš pro mne pohromu.

SBOR.

Nuž povím to, i kdybych měla dvakrát mřít.

Ty, paní, v náručí své nikdy nepojmeš
ni k prsu nepřivineš dítko drahého.

KREUSA.

Ó žel, ať zemru !

PĚSTOUN.

Má dcero !

KREUSA.

Ó já neblahá,
ach, žal stihl mne, v němž žít nehodno.

PĚSTOUN.

Jsme ztraceni, ó dítě !

KREUSA.

Běda, běda !

Ó, jak do hrudi mé skrz naskrze
teď zlý buší bol !

PĚSTOUN.

Ó neplač ještě . . .

KREUSA.
Útrapy jsou tu však již.

PĚSTOUN.

. . . než dovíme se . . .

KREUSA.
Jakou mi novinu jen ?

PĚSTOUN.
. . . zda stejně postižen byv pán můj soudruhem
je tvého smutku, či zda tys jen nešťastna.

SBOR.
Ach, tomu, starče, syna dal teď Loxias
a sám se těší svému štěstí bez této.

KREUSA.
To děls nový žal, jenž všech vrchol jest
a pláč budí zas.

PĚSTOUN.
Zda hoch ten, o němž mluvíš, z žehy kteréši
se teprv zrodit má, či věštil, že je živ ?

SBOR.
Již zrozeného, vyspělého jinocha
mu dává Foibos ; sama při tom byla jsem.

KREUSA.

Co díš ? To je zvěst, již ni vyřknout lze,
ni ji slyšet mně.

PĚSTOUN.

Mně rovněž. Než, jak věštba došla splnění,
mně vylož zřejměji a kdo je onen hoch.

SBOR.

S kým prvním by se potkal, z chrámu spěchaje,
tvůj choť, ten za syna mu dán byl od boha.

KREUSA.

Ó běda, běda mi ; ach, mně bezdětné
již žití připadlo a mám v sirobě
svůj dům obývat.

PĚSTOUN.

A kdo mu tedy věštěn ? S kým svůj střetl krok
té nebohé zde manzel ? Jak a kde ho zřel ?

SBOR.

Zda na jinocha, paní milá, vzpomínáš,
jenž poklízel tu v chrámě ? To je onen hoch.

KREUSA.

Ó kéž ve vlahý bych vzduch vynesla se,
ach, pryč z Hellady až k hvězd západům,
jak žal sklíčil mne, ó, vy družky mé !

PĚSTOUN.

A jakým jménem pojmenoval otec jej ?
Zda víš to, či snad mlčel, nerozhodnuv to ?

Euripides Ion. - 4.

SBOR.

On zval ho Ionem, že s ním se první střet'.
Než kdo je matkou jeho, říci nemohu.
A v stany svaté, ať zviš vše, co známo mně,
se manžel této tajně vydal obět vzdát,
by hosta uctil tak i hocha zrození
a s novým synem pohodoval společně.

PĚSTOUN.

Má paní, zrazeni jsme - bol tvůj mým je též -
tvým vlastním mužem, promyšleným úskokem
jsme potupeni, z domu Erechtheova
jsme vyvrženi. Neříkám to z odporu
snad k tvému choti, tebe ctím však nad něho,
jenž pojav tebe, když k nám přišel z ciziny,
a dům i celé věno tvé si přivlastniv,
pak s jinou ženou dítky zplodil potají,
jak zřejmo ; proč pak potají, ti vyložím.
Když neplodnou tě shledal, nespokojil se
být tobě roven a týž osud sdíleti,
než tajně vstoupiv v lůžko ženy nevolné,
to dítě zplodil, v cizinu pak poslav je
dal živit z delfských komusi ; by zůstal skryt,
tu v domě božím, zasvěcen mu, chován byl.
Když usoudil však, že už vyspěl v jinocha,
tu jako bezdětnou tě pohnul jíti sem.
A bůh pak ovšem nelhal, on však bídně lhal,
to děcko dávno chovaje a takové
kul pikle : usvědčen-li bude, na boha
to svést chtěl, zůstane-li v skrytu, vyčkati
chtěl času a pak dát mu vládu nad zemí.

SBOR.

Ó žel, jak hnusí se mi muži ničemní,
již křivdy spřádající pletichami je
chtí zdobit. Kéž by řádný, třeba prostý muž
mi přítelem byl spíš, než chytrý, špatný však.

PĚSTOUN.

A z toho všeho nejhorší zlo utrpíš,
že uvádí jak pána v dům tvůj člověka,
jenž otrokyně jakés bezcenný je syn.
Neb zlo by menší bylo, kdyby vznešenou
měl matku, muž pak pro bezdětnost pohnuv tě
v dům uvedl ho ; když by to tě bolelo,
pak v rodě Aiolově sňatek hledat měl.
A proto musíš ženského cos vykonat :
bud meče chopit se neb jakous nástrahou
či jedovatou šťávou chotě zahubit
i hocha, dřív než od nich zastihne tě smrt.
Neb v tom-li popustíš, tvůj život ztracen jest.
Já ovšem chci ti ve všem nápomocen být
a s tebou hocha zavraždit, vejda v dům,
kde kvas se chystá a tak, splatě pánům svým,
že živili mne, zemřít neb dál světlo zřít.
Neb jediné, co nese hanbu otrokům,
je jméno ; jinak v ničem lidí svobodných
ten otrok horší není, jenž je šlechtěný.

SBOR.

I já, ó paní milá, s tebou osud ten
chci sdílet a buď zemřít nebo čestně žít.

KREUSA.

Ó duše, jak mám mlčet ?
Jak vyzradit tajný svůj sňatek
a ženského studu se zřící ?
Zda nějaká překážka ještě mi brání ?
Ó, s kým nyní o ctnost se v závod mám dát ?
Což nestal se zrádcem mým vlastní můj choť ?
Teď domu mne zbavují, zbavují dítek
a naděje prchly, jež k cíli až vést
já zdárně jsem chtěla, však nebyla s to,
svůj smlčujíc sňatek,
svůj smlčujíc tolikrát zelený plod.
Než při Dia hvězdami zářícím sídle
i bohyni, dlící tam na skále mé,
i při svatém břehu, jež tritonská tůň
svou omývá vodou,
již nebudu skrývat svůj sňatek, bych strásla
to břemeno s hrudi a úlevy došla.
Ach, s očí mých řinou se krůpěje slzí
a trpí má duše, s níž jednali špatně
jak smrtelní lidé tak nebešťané,
jež usvědčím teď,
jak nevděčné zrádce mé lásky.
Ó ty, který z kithary sedmizvuké
své písni rád loudíš, jež na zvířecím
a neživém rohu se rozhlaholí
Mus nápěvy libohlasými,
já tobě, synu Letoin,
chci před tímto světlem dát výtku.
Tys přišel ke mně - vlasy tvé

se zlatem leskly -, v náručí
když květy jsem trhala šafránové,
jež září zlatu rovny.

A zápěstí jav bílých
mých rukou, k lůžku v sluji,
co matku svou jsem volala,
jsi veď mne, božský ty
svůdče, v své zpupnosti
jen kyperské bohyni slouže.

I zrodila jsem, nebohá,
ti hochu, z hrůzy před matkou
jejž vhodila jsem v lůžko,
kde neblahým sňatkem jsi neblahou
mne spoutal přeubohou.
Teď žel mi, veta po něm,
je ptáky k hodům uchvácen,
on, můj i tvůj syn bédný ;
ty na lyru však hraješ
a paiany své pješ.

Ach, tebe volám, Foibe,
jenž věštby losem řídíš,
tam u zlatého stolce
a země středního sídla,
nechť v sluch ti zavzní má slova :
ó, druhu nevěrný lůžka,
jenž nyní manželů mému,
ač dřív jsi nepřijal vděku,
v dům syna uvádíš :
a můj zatím neznámý syn a též tvůj
je ztracen již ; ptáky on uloupen byl

a z plének, v něž matka ho vložila, vzat.
Má v zášti tě Delos i vavřínové
tam větve i košatý palmový strom,
kde Leto tě zrodila, svatý svůj plod,
jenž z Diova objetí vzešel.

SBOR.

Ó žel, jak velký útrap otvírá se sklad,
že nad ním každý musí slzu uronit.

PĚSTOUN.

Ó dcero, nemohu se nadívati dost
v tvou tvář a mysl má je zcela zmatena.
Neb z duše své co čerpám jednu vlnu zla,
již od zádi mne jiná zdvihá z řeči tvé,
v níž odbočivši od svých strastí přítomných
zas na jiných běd cesty zlé jsi zbloudila.
Co díš to ? Z čeho obviňuješ Loxia ?
A jaké dítě zrodilas ? Kde v městě je
v hrob zvěři milý vložilas ? To opakuj !

KREUSA.

Jak stydím se tě, starče ; přec však povím to.

PĚSTOUN.

Vždyť dovedu já lkáti věrně s přáteli.

KREUSA.

Nuž, poslyš tedy; znáš-li skály kekropské
a sluji severní, kde Dlouhé skály jsou ?

PĚSTOUN.

Znám ; Panovo tam sídlo, oltář nablízku.

KREUSA.

Tam hrozný zápas kdysi podstoupila jsem.

PĚSTOUN.

A jaký ? Jak můj pláč se druží k slovům tvým.

KREUSA.

Tam s Foibem v žalný sňatek nerada jsem šla.

PĚSTOUN.

Ó dcero, zdaž se stalo, co jsem tušil já ?

KREUSA.

To nevím ; díš-li pravdu však, chci přisvědčit.

PĚSTOUN.

Když chorobou jsi tajnou v skrytu sténala ?

KREUSA.

Tak bylo ; teď ti strast tu jasně zjevují.

PĚSTOUN.

A jak jsi potom sňatek s Foibem ztajila ?

KREUSA.

Já porodila - snes, ó starče, tuto zvěst !

PĚSTOUN.

A kde ? Kdo pomáhal ti ? Či snad sama jsi . . ?

KREUSA.

Já sama, v sluji, v níž jsem sňatku podlehla.

PĚSTOUN.

A kde je dítě, ať už nejsi bezdětnou ?

KREUSA.

Je mrtvo, starče, zvěři pohozeno v plen.

PĚSTOUN.

Je mrtvo ? Foibos zlý mu nijak nepřispěl ?

KREUSA.

Ba nijak ; v domě Hadově teď vyrůstá.

PĚSTOUN.

A kdo je smrti vydal ? Ty snad přece ne.

KREUSA.

Já sama, do plének je zahalivši v tmě.

PĚSTOUN.

A byl kdo svědkem odložení dítěte ?

KREUSA.

Jen osud sám a tajnost mého konání.

PĚSTOUN.

A jak jsi mohla dítě v sluji zanechat ?

KREUSA.

Jak ? Hojná slova nářku z úst jsem vydala.

PĚSTOUN.

Ó žel,
tys krutá byla v odvaze své, bůh však víc.

KREUSA.

Ó, kdybys zřel, jak ručky ke mně vztahoval !

PĚSTOUN.

Zda po prsu se vzpínal, či chtěl v náručí ?

KREUSA.

Tam, kde mu ublíženo dřív, než zrodil se.

PĚSTOUN.

A proč jsi rozhodla se děcko odložit ?

KREUSA.

Já doufala, že bůh svůj plod přec zachrání.

PĚSTOUN.

Ach, štěstí domu tvého jak zlá bouře rve !

KREUSA.

Proč, starče, roníš slzy hlavu zahaliv ?

PĚSTOUN.

Že tebe v neštěstí i otce tvého zřím.

KREUSA.

Toť smrtelnosti úděl ; nepotrvá nic.

PĚSTOUN.

Než teď již, dcero, zanechejme nářků všech !

KREUSA.

Co činit mám však ? Neštěstí je bezradné.

PĚSTOUN.

Mstou ztrestej boha, jenž ti první ukřivdil.

KREUSA.

Než jak moc božskou, smrtelná jsouc, překonám ?

PĚSTOUN.

Nuž, zapal svatou Loxiovu věštírnu !

KREUSA.

Já bojím se ; již teď mám útrap dosyta.

PĚSTOUN.

Nuž, snazšího se odvaž : zabij manžela !

KREUSA.

Ctím svazek dřívější, kdy čestný ještě byl.

PĚSTOUN.

Nuž, jeho syna, v němž se sok ti objevil !

KREUSA.

Jak ? Kdyby možno bylo jen ! Jak ráda bych !

PĚSTOUN.

Svých průvodců teď tlupu meči opatři !

KREUSA.

Již půjdu - ale kde se provést má ten čin ?

PĚSTOUN.

Tam v svatých stanech, kde své hostí přátele.

KREUSA.

To vražda zjevná, otroci pák slabí jsou.

PĚSTOUN.

Ty, běda, ochabuješ ; nuže, sama rad' !

KREUSA.

Já prostředek znám úskočný a účinný.

PĚSTOUN.

V tom obojím já tobě pomocen chci být.

KREUSA.

I poslyš tedy ; znám ti synů Země boj ?

PĚSTOUN.

Znám ; ve Flegře jej svedli bozi s Giganty.

KREUSA.

Tam Gorgonu též hroznou Země zrodila.

PĚSTOUN.

Svým synům ku pomoci, bohům k útrapě.

KREUSA.

A zhubila ji Pallas, dcera Diova.

PĚSTOUN.

A v jaké hrozné podobě se zjevila ?

KREUSA.

To pancíř byl, jež tvoří hadí závity.

PĚSTOUN.

Zda to je pověst, již jsem slýchal od mládí ?

KREUSA.

Že Athena má kůži její na prsou.

PĚSTOUN.

Jež aigidou je zvána, výstroj Palladin.

KREUSA.

To jméno má, že v bohů boj se vřítíla.

PĚSTOUN.

Než, jak má být : to odpůrcům tvým škodlivo ?

KREUSA.

Je znám ti Erichthonios ? Jak by, starče, ne ?

PĚSTOUN.

V něm prvního vám předka země vydala.

KREUSA.

Nuž, tomu při zrození dala Athena . . .

PĚSTOUN.

Co dala ? Váhavě to slovo pronášíš.

KREUSA.

. . . dvě kapky Gorgoniny krve dala mu.

PĚSTOUN.

Jak na lidskou as přirozenost působí ?

KREUSA.

Smrt nese jedna, druhá hojí nemoci.

PĚSTOUN.

A v čem je zavěsila hochu na tělo ?

KREUSA.

Nuž, v zlatých sponkách ; otec můj pak dostal je.

PĚSTOUN.

A po jeho pak smrti tobě připadly ?

KREUSA.

Tak jest a na zápěstí ruky nosím je.

PĚSTOUN.

Čím způsoben jest dvojí dar ten bohyně ?

KREUSA.

Ta krev, jež z duté žíly vyřinula se . . .

PĚSTOUN.

Nač té lze užít ? Jakou mocí působí ?

KREUSA.

. . . ta před chorobou chrání, život vzpružuje.

PĚSTOUN.

A druhá krůpěj, jaký ta má účinek ?

KREUSA.

Ta zabíjí, neb jed to z hadů Gorgony.

PĚSTOUN.

A pospolu či odděleně nosíš je ?

KREUSA.

Vždy oddělené ; dobro nemísí se k zlu.

PĚSTOUN.

Ó drahé dítě, vše máš, čeho potřebí.

KREUSA.

Tím zhyne hoch a ty tu vraždu vykonáš.

PĚSTOUN.

A kde a jak ? Ty rozkaž, já se odvážím.

KREUSA.

Tam v Athenách, až pod mou střechu vejde on.

PĚSTOUN.

To není správné ; vždyť i ty můj káraš plán.

KREUSA.

Jak ? Tušíš snad, co právě napadá i mne ?

PĚSTOUN.

Z té vraždy budeš viněna i bez vraždy.

KREUSA.

To pravda ; známa zášť je macech k pastorkům.

PĚSTOUN.

Nuž, zde ho zabij, abys mohla popřít čin.

KREUSA.

Tak rozkoš z pomsty před časem již okusím.

PĚSTOUN.

A ztajíš před chotěm, co před tebou chce skrýt.

KREUSA.

Víš tedy, co máš konat ? Vezmi z ruky mé
ten Athenin šperk zlatý, dávné práce kus,
a vejdi tam, kde tajně obětuje choť ;
až skončí hostinu a bohům úlitbu
až chystat budou, vražedný jed skrýváje
v svém plášti, jinochu jej v pohár nakapej,
jenž domem mým má v budoucnosti vládnouti.
A hrdlem-li mu projde, nikdy neuzří
již slavných Athen, zde však zemra zůstane.

PĚSTOUN.

Ty odebeř se tedy v hostitelův dům,
já provedu, co uloženo bylo mně.
Nuž, vetchá noho má, teď mladistvou se staň,
když věkem již ti nelze, skutky alespoň.

Ó, vykroč s pány k nepříteli záhubě
a spolu vraždi jej a odstraň z domu jich !
Je krásné v blahobytu mravní zásady
mít v úctě ; chce-li někdo nepřátelům však
zlým splatit, žádný zákon v cestě nestojí.
(*Oba odejdou.*)

SBOR.

S t r o f a I.

Bohyně chránící cesty, Demetřina
 dcero, jež vládkyní nočních jsi i denních
 stezek, teď měsidla smrtícího náplň
doprovod' k cíli, kam posílá ji mocná
 vládkyně moje, krůpějí krve
 vytrysklou z Gorgony zeměrodé šíje,
tomu, jenž Erechtheovců
 domu se zmocniti chce.
Kéž nikdo jiný z jiného též kmene
 by městu nepanoval
 krom převzácného rodu Erechthea.

A n t i s t r o f a I.

Selže-li vražda ta však i vládkyně mé
 snaha a k smělému činu zmizí chvíle,
 k němuž ji naděje kyne teď, pak ostrým
mečem se protkne neb smyčku na krk vloží,
 strasti své strastmi končíc a v jinou
 života podobu do podsvětí sejde.
Nikdy by nemohla žijíc
 zářícím zrakem svým zřít,
jak vladařství má nad domovem jejím

pán jiný cizokrajný,
neb potomkem je rodu vznešeného.

S t r o f a II.

Já boha, jenž zpěvy ctěn jest,
se stydím, uzří-li u studně krásného tance
v čas slavnosti zář pochodní,
jež po celou noc planou,
kdy plesný tanec započne
i Dia hvězdné nebe,
kdy v rej se dá i Selene
a padesáte dívek,
dcer Nereových, v hlubinách
jež moří, v stále proudících
řek víru, slaví tancem
i dívku s vínkem zlatým
i matku její velebnou ;
tam doufá dojít království
a vpadnout v cizí úděl
ten bludný Foiba chránětec.

A n t i s t r o f a II.

Jen hled'te vy, zlozvučnými
již zpěvy, podle Mus předpisu, pějete rádi,
jak naše lásky, sňatky též
jsou nemravné a hříšné,
oč počestností předčíme
to zrádné plémě mužů.
Nechť zpěv a píseň v odvetu
teď postihne i muže
a jejich lásky rozhlásí !

Vždyť sám vnuk Diův projevil,
jak o rodinu nedbá,
neb společně s mou paní
on štěstí dítek nepěstil,
než pro svou rozkoš milostnou
si jinou ženu zvoliv
s ní levobočka zplodil kdys.

SLUHA

(Kreusin ; přichvoátá rozrušen.)

Ó ženy, slavnou dceru Erechtheovu,
svou vládkyni, kde najdu as ? Ji hledaje
jsem celé město prošel, nenašel ji však.

SBOR.

Co jest, můj druhu v služebnosti ? Jaký chvat
tvé kroky popohání ? Jakou neseš zvěst ?

POSEL.

Jsme stíháni a paní zdejší úřady
už hledají, by se skal byla svržena.

SBOR.

Ó běda, co jen řekneš ? Odkryli snad již,
že úkladnou jsme vraždu chlapci strojily ?

SLUHA.

Tak jest a tebe neposlední stihne trest.

SBOR.

Než, jak jen objeveny tajné nástrahy ?

SLUHA.

Sám bůh je zjevil, poskvrněn být nechtěje.

Euripides Ion - 5.

SBOR.

A jak? Ó, snažně prosím, vše mi vypověz !
Neb zvíme-li, zda zemřít určeno je nám,
či v světlo zírat, lehčeji pak zhyneme.

SLUHA.

Když opustil již věštnou boha svatyni
choť Kreusin, král Xuthos, syna nového
vzav k hostině i žertvě bohům schystané,
šel tam, kde boží plamen Bakchův vyráží,
by krví žertvy dvojně Dionysovy
moh' skály skropit, v dík, že syna našel,
a děl : „Ty dítě, zůstaň zde a čtvercový
tu stan dej zřídít prací rukou tesařských.
A zdrží-li mne obět bohům, zrozené
již děti chrání, přátelům přec připrav hod.“
Pak s býčky odešel, než jinoch slavnostně
se po stojatých trámech příkrov beze zdí
jal rozvěšovat, oddaluje pečlivě
žár sluneční, že paprsky ni polední
ni ze západu vnikati tam nemohly.
On do čtverce dal po stu stopách naměřit,
že vnitřní prostor stanu deset tisíc stop
pak zaujímal, jakož znalci říkají ;
neb veškerý lid delfský k hodu pozvat chtěl.
A z pokladů pak vyňav svaté tkaniny
stan jimi stínil - div to lidem na pohled.
Strop nejprve tu zakryl křídlem koberce,
jejž bohu darem věnoval kdys Herakles,
syn Diův, Amazonkám v boji odňav jej.

V něj vetkány pak byly tyto obrazy :
roj hvězd, jež Uranos v kruh nebes shromáždil,
neb Helios své koně v záblesk poslední
už hnal a zářnou Večernici přiváděl.
Noc černorouchá bez opratí řídila
své dvojspřeží a hvězdy provázely ji ;
z nich Pleias střední drahou nebes brala se
i mečem opásaný Orion a výš
se Medvěd k pólu točil zlatým ohonem ;
a Seleny kruh plný metal šípy své,
jak v prostřed měsíce, pak Hyady, jež vždy
jsou plavcům jistým znamením a Zora též,
den nesoucí a hvězdy plašící. Než dál
též stěny halil tkaninami z ciziny :
šik lodí s vesly v boji proti hellenským
a muže polozvířecí, též na koních
hon na jeleny, na lvy divé štvanice.
Vchod zakryl Kekropem, jenž poblíže svých dcer
se plazil v závitech - to z Athen kohosi
byl dar - a zlatá postavit dal měsidla
v střed večeradla. Na špičky pak hlasatel
se vztyčiv k hodu každého zval z domácích,
kdo přijíti by chtěl. Když stan se naplnil,
tu na bohaté krmi s věnci na hlavách
si pochutnávali. Když ukojili chuť,
tu znenadání stařec vešel doprostřed
té síně, budě v stolovnicích valný smích
svou horlivostí, neboť z konvic na ruce
jim očistnou lil vodu, zrnky kadidla
síň vykuřoval, počal zlaté poháry

těž rozdíleti, sám si vše to uloživ.
Když flétny čas i společného měsídlá
již přišel, stařec děl : „Teď odnést záhodno
je malé číše, velkých je nám potřebí,
by hodovníků duch se rychlejší rozjařil.“
Hned o závod se stříbrokuté poháry
i zlaté přinášely ; on pak vybraný
z nich vzav, jak vděk by činil pánu novému,
dá naplněný jemu, kouzlo účinné
dřív do něj vhodiv, jež prý paní dala mu,
by hoch ten nově nalezený zahynul.
To nikdo nevěděl. Když v rukou úlitbu
již držel objevený hoch a druzí též,
tu slovo rušivé kys otrok pronesl.
On, řádný odchovanec věstců chrámových,
v tom špatné viděl znamení a nově hned
dal měsídlá zas plnit, první úlitbu
však na zem vylil, stejně činit káže všem.
Hned ticho nastalo ; my svatá měsídlá
jsme vodou plnili a vínem biblinským.
A při té práci holubů roj perutný
se pod krov snesl - neboť hnízdí bez bázně
tu v domě Foibově. Jak víno vylito,
hned do něho své ponořili zobáčky
a chtivě srkali je v krčky pernaté.
A ostatním byl neškodný ten boží mok ;
než ten, jenž sedl tam, kde vylil víno své
ten nový syn a okusil ho, pernatým
hned tílkem divě zatřásl a vyrazil
skřek temný, žalostivý ; v žasu sledoval

sbor celý hodovníků ptáka útrapy.
Ten zmíral v křeči svěsiv chabě nachových
svých nožek drápky. Věštbou daný syn svůj plášť
hned odhodil a nad stůl vztáhnuv ramena
svá nahá, zvolal : „Kdo z vás chtěl mne zahubit ?
Ty, starče, mluv, neb tys tak horlivě se měl
tu k dílu, z tvé též ruky nápoj přijal jsem.“
A chopiv starce za loket hned vyslýchá,
by při činu ho stihnuv mohl zmocnit se.
Byl usvědčen a přiznal, stěží donucen,
čin smělý Kreusin a úklad s nápojem.
Tu jinoch věštbou Loxiovou hlásaný
hned s hodovníky všemi ven se vyřítíl
a stanuv před vladaři pythijskými děl :
„Ó země svatá, jedem Erechtheovy
já dcery, cizinky, hle, umřítí jsem měl !“
Tu hlasem svorným delfští vládci určili,
by zhynula má paní se skal svržena,
že zabít chtěla muže bohu svatého
a v sídle božím. Celé město hledá ji,
jež neblahá sem přišla cestou neblahou ;
neb toužíc dítky vyprosit si od Foiba,
svůj život spolu s dítkami teď ztratila.

(Odejde.)

SBOR.

Ó není, není už před smrtí
mně bídné záchrany pražádné,
neb všechno, všechno je zjevné již,
co dílem úlitby z Bakchových

je hroznů, v niř k vrařdě v krůpějích
jed hbitě zmije byl řimířen.
Je zjevná oběti ta podsvětní,
jeř pohromou mému řití jest
a vládkyni mé zkázou smrtonosnou.
Ó, jakým perutným útekem,
neb ve který v hloubi země kout
mám prchat, bych zlému osudu
té smrti unikla ? V čtyřřpřeři
zda koní řtelhbitých vstoupit mám,
či na kormy lodní řpiře ?

Je nemořno skrýt se, leč nevyřve-li
bůh laskavě nás.
Ó, nebohá paní má, jaká to jen
tě útrapa čeká ? Zda, chtějíce my
zlo způsorbit bliřnímu, vytrpíme
je samy, jak řádá si právo ?

KREUSA

(řiběhne v divém zděření na jeviřtě.)

Sluřky, pomoc ! Stíhána jsem, smrti mám být oběti,
hlasy delfských odsouzena, vydána jsem na pospas !

SBOR.

Známe, ubohá, tvě strasti, v něř tě osud uvrhl.

KREUSA.

Kam jen prchnout ? Stěři z domu vyrvala jsem nohu svou
před smrtí ; a kradmo jdu sem, nepřátelům utekři.

SBOR.

Kam jinam než k oltáři tu ?

KREUSA.

Co však to mi pomůže ?

SBOR.

Prosebníka nelze zabít.

KREUSA.

Zákon však je zhoubcem mým.

SBOR.

Když tě v moči budou míti.

KREUSA.

Hle, mí krutí žalobci

s mečem v ruce už sem kvapí.

SBOR.

Na hranici usedni !

Neb když tam svůj život ztratíš, ty; kdož tebe zabijí,
obtížíš své krve vinou ; osud svůj však musíš nést.

(Kreusa vystoupí chvatně k oltáři a usedne na něm.)

ION

*(přížene se s taseným mečem, za ním několik
ozbrojenců.)*

Ó otče Kefise, jenž býčí hlavu máš,
co za zmiji jsi zplodil to neb divou saň,
jíž z očí šlehá ohně plamen krvavý,
jež nejhoršího schopna stejně bídna jest
jak Gorgonina krev, jíž chtěla zhubit mne.

I chopte se jí, nechať neostříhané
jí vlasy rozčesají skály Parnasu,
až s úbočí jich bude prudce svržena.
Mne věru dobrý chránil bůh, než v athenské

jsem město přišel, maceše tam padl v moc ;
neb na svých pomocnících tvoje smýšlení
jsem zjistil, jak mi zhoubným odpůrcem jsi též.
Neb v domě svém bys v úklady mne zapletla
a střemhlav do Hadu mne byla poslala.
Než ani oltář, ani Apollonův dům
tě neuchrání ; se mnou větší soucit má
a matkou mou, neb i když tělem daleko
dlí ode mne, jest její jméno při mně vždy.
Ó vizte hanebnici, jakou po lsti lest
zas spřádá ; k oltáři se boha schoulila,
by za své hanebnosti trestu unikla.

KREUSA.

Já zakazuji tobě pro mne samotnou
i pro boha, jenž sídlí zde, mě zabíjet.

ION.

Co společného může tobě s Foibem být ?

KREUSA.

Já zasvěcuji sebe v jeho vlastnictví.

ION.

A jeho svěřence jsi chtěla otrávit ?

KREUSA.

Již nebyls Loxiovým, svého otce však.

ION.

Já stal se kdys mu synem, otce nemaje.

KREUSA.

Tys dřív mu patřil, nyní já však, ty už ne !

ION.

Leč bezbožně ; já zbožně k němu choval se.

KREUSA.

Já v tobě škůdce svého domu vraždila.

ION.

Však se zbraní jsem nikdy v zem tvou nevpadl.

KREUSA.

Ba ovšem ; zapálil jsi Erechtheův dům.

ION.

A jakou pochodní a ohně plamenem ?

KREUSA.

Můj dům chtěls míti, násilím jej obsadě.

ION.

Vždyť otec zem mi dával, kterou získal kdys.

KREUSA.

Zdaž Aiolovcům patří, co je Pallady ?

ION.

On zbraní zachránil ji, slovy nikoliv !

KREUSA.

Kdo spojencem byl, nemůž' usedlíkem být.

ION.

Tys tedy vraždila mne ze strachu, že chci ?

KREUSA.

Bych nezhyňula, kdybys toho dosáhl.

ION.

Ty bezdětná máš zášť, že otec našel mne.

KREUSA.

Chceš tedy v domy bezdětných se vedrati ?

ION.

Což na otcovském statku nemám podílu ?

KREUSA.

Jen štít a kopí ; toť tvé celé dědictví !

ION.

Teď opusť oltář, boží sídlo posvátné.

KREUSA.

Tak rozkazuj své matce, ať jest kdekoliv !

ION.

Což ujdeš trestu za pokus mne zahubit ?

KREUSA.

Když chceš mne zabít v této svatyni, pak ne.

ION.

Proč slastna mezi vínky božími ti smrt ?

KREUSA.

Kdos trpět bude, jenž mi dává trpět teď.

ION.

Ach !

Je hrozné to, jak smrtelníkům zákony
dal neblaze a bez úvahy moudré bůh.

Neb špatným neměl dopřát sedat k oltářům,

než vyhánět je ; neslušno, by hříšná dlaň
se boha dotýkala ; jen kdo v právu jest
a křivdu trpí, měl by usednouti tam,
by za týmž cílem jdouce totéž od bohů
si nevymohl hříšník jako poctivec.

(Chvátá k oltáři, aby odtrhl od něho Kreusu.)

PYTHIE

(vyjde z chrámu ; k Ionovi, jenž před ní uctivě ustoupí).

Ó zadrž, synu ! Třinožku, hle, věšteckou
jsem opustila, přešla tyto ohrady,
já, Foiba prorokyně, dávný třinožky
jež obřad střeží, z delfských panen vybraná.

ION.

Buď zdráva, matko milá, byť ne rodičko !

PYTHIE.

Tak zvána jsem a nermoutí mě jméno to.

ION.

Zda víš, jak vraždila mne tato úkladně ?

PYTHIE.

To vím ; však ty svou krutostí zas chybuješ.

ION.

Což nesmím zhubit toho, mne jenž zabít chce ?

PYTHIE.

Vždy na dřívější dítky sočí druhá choť.

ION.

A my zas na macechy, zlo když činí nám.

PYTHIE.

Tak nemluv ! Opušť tento chrám a do vlasti . . .

ION.

Co vykonat mám, rozkazů tvých poslušen ?

PYTHIE.

. . . jdi do Athen, jdi čist a s dobrou předzvěstí.

ION.

Je čistým každý, kdo své škůdce zahubí.

PYTHIE.

Ty nečiň tak, než poslyš, co ti říci mám.

ION.

Jen mluv ! Tvá slova jdou vždy z mysli přátelské.

PYTHIE.

Zda vidíš tuto schránku v loktech ruky mé ?

ION.

Zřím, starý košíček to, vínky zdobený.

PYTHIE.

V tom našla jsem tě kdys jak novorozeně.

ION.

Co díš ? Ta zvěst mi nese velkou novinu.

PYTHIE.

Já mlčela jsem o tom ; teď to zjevují.

ION.

Proč tajilas to, dávno se mne ujavši ?

PYTHIE.

Chtěl bůh tě míti služebníkem v domě svém.

ION.

A teď už nežádá si ? Z čeho poznám to ?

PYTHIE.

Dav otce tobě, z této země pouští tě.

ION.

Tys na rozkaz však toto hlídala, či proč ?

PYTHIE.

Mně Foibos vložil v mysl toto vnuknutí.

ION.

Co abys učinila ? Mluv, řeč dokonči !

PYTHIE.

Bych nález uchovala k době nynější.

ION.

A jaký prospěch, jakou škodu nese mně ?

PYTHIE.

Jsou ukryty tam plénky, v něž byls zavinut.

ION.

Bych matku hledat mohl, přinášíš to teď ?

PYTHIE.

Tak bůh si přeje ; dříve možno nebylo.

ION.

Ó blahý den, jenž tyto divy zjevuje !

PYTHIE

(podá mu schránku.)

Nuž, vezmi to a pilně pátrej po matce !

ION.

Chci projít celou Evropu i Asii.

PYTHIE.

To poznáš sám. Já, synu, z boží vůle jsem
tě vychovala, teď pak věci vracím ti,
jež onen bez vyzvání vzíti vnukl mně
a střežit ; proč si přál to, říci nemohu.
A nikdo ze smrtelných lidí nevěděl,
že já to chovám, ani kde to skryto jest.
A zdráv buď ! Neb jak matka tebe objímám.
Než hledat počni tam, kde třeba hledati ;
a nejprv pátrej, zda snad kteréś z delfských děv
tě nezrodila a zde neodložila
a pak, zda kteréś z řeckých žen. Teď ode mne
víš vše i od Foiba, jenž řídil osud tvůj.

(Obejme Iona a odchází do chrámu.)

ION.

Ach, ach, jak plynou z očí vlhké krůpěje,
když vzpomínám, jak žena, jež mne zrodila,
plod skryté lásky, tajně odřekla se mne,
ni prsu nepodavši mně ; tak bez jména
jsem v božím domě vedl život služebný.
Co dává bůh, je dobré, co však osud chtěl,
to těžké bylo ; neboť v čas, kdy v náručí
své matky hovět jsem si měl a z života

se těšit, péče nejdražší jsem zbaven byl.
I rodička má bědná jest, neb zkusila
žal stejný : nepoznala radost z dítěte.
A nyní tuto schránku bohu zasvětim
v dar obětní, bych, čeho nechci, nenašel.
Neb, je-li otrokyně snad mou rodičkou,
pak horší nalézt ji než v skrytu nechat to.
Ó Foibe, tvému chrámu chci ji zasvětit. -
Co činím však ? Chci s přízní boha vésti boj,
jenž památku tu po matce mi uchoval.
Já otevřít ji musím, s odvahou vše nést,
neb, co mi usouzeno, tomu neujdu.
Ó vínky svaté, co mi asi skrýváte,
i vy zde, stuhy, střežící mé poklady ?
Hle, vinutí kol okrouhlého košíku,
jak nezchátralo, božím asi řízením,
a pletiva se plíseň netkla, dlouhá přec
ač doba prošla, co tu chován poklad ten !

KREUSA

*(která už delší chvíli hleděla s rostoucí pozorností na
Iona.)*

Ach, jaký nenadálý zjev zří oči mé !

ION.

Ty zticha buď ! Již věru dost vím o tobě.

KREUSA.

Já nemohu již mlčet ; zanech kárání !
Neb schránku zřím, v níž odložila jsem tě kdys,
mé dítě, ještě jako robě nemluvné,

tam v Kekropovu sluj a Dlouhá úskalí.
Již opustím ten oltář, i když zemru pak.
(Sestoupí s oltáře a chvatá k Ionovi.)

ION

(uskočí ; k svým průvodcům.)

Ó chopte se jí ! Odskočila v šílenství,
hle, od oltářní sochy ; ruce svažte jí !

KREUSA.

A třeba zabijte mne ; neboť chopím se
té schránky, tebe, toho, co v ní ukryto.

ION.

Zda není strašné to ? Mně hrozí násilím.

KREUSA.

Ba ne, však draží tví tě našli, drahý můj !

ION.

Já drahý tobě ? Já, jež lstí jsi vraždila?

KREUSA.

Tys syn můj - to pak rodičům je nejdražší.

ION.

Teď pletich zanech ; já tě skvěle usvědčím.

KREUSA.

Kéž tak se stane ; k tomu cílím, dítě mé.

ION.

Je prázdný košík ten, či obsahuje cos ?

KREUSA.

Tvé plénky, v nichž jsem odložila tebe kdys.

ION.

A dovedeš je popsat, nežli spatříš je ?

KREUSA.

Když nepovím ti všechno, smrt chci podstoupit.

ION.

Nuž mluv ! Jak neobyčejná to odvaha !

KREUSA.

Hle, tkanina, již jako dívka tkala jsem.

ION.

A jaká ? Mnoho toho dívky natkají.

KREUSA.

Ne hotová, jen člunku práce cvičebná.

ION.

A co ji zdobí ? Ať mne neoklameš v tom.

KREUSA.

Je Gorgo v středu osnovy tam vetkána.

ION.

Ó Die, jaký osud je mně na stopách ?

KREUSA.

A jako aigis hady obroubena jest.

ION.

Hle, tu je tkanina ta, jak ji nacházím.

Euripides Ion. - 6.

KREUSA.

Ó stavu mého dávné díla panenské !

ION.

Je ještě cos tam, či jen v tom jsi měla zdar ?

KREUSA.

Dva draci s tlamou zlatou, dávné práce šperk.

ION.

Dar Athenin, jenž robátkům je k ochraně ?

KREUSA.

Toť po vzoru je předka Erichthonia.

ION.

Co s klenotem a k čemu se ho užívá ?

KREUSA.

Kol krku novorozeně jej nosívá.

ION.

Ti draci jsou tu ; třetí věc však zvědět chci.

KREUSA.

Těž dala jsem ti tehdy vínek z olivy,
již první přinesla k nám na hrad Athena ;
ten, je-li dosud, nepozbyl své zeleně,
než bují, vzešed z nestárnoucí olivy.

ION.

Ó nejdražší má matko, s jakou radostí
tě zřím a k radostné tvé tváři vinu se !

KREUSA.

Ó dítě, dražší matce nad svit sluneční -
bůh odpustí mi - v rukou svých tě držím teď,
ten nález netušený, o němž mnila jsem,
že pod zemí již v říši Persefony dlí.

ION.

A já se, matko drahá, ve tvém náručí
jak mrtvý zjevuji a živý zároveň.

KREUSA.

Ó hejsa, nebeské vy zářné prostory,
co v svět zvolat mám,
jak dost zajásat ?
Ó, odkud přenáhly ten úděl rozkoše ?
Ó, odkud, radost ta ?

ION.

Mně, matko, připadalo všechno možnějším,
než to, že synem tvým se někdy objevím.

KREUSA.

Mnou ještě zmítá strach.

ION.

Že majíc mne, přec nemáš ?

KREUSA.

Všechny naděje

jsem již odvrhla.

Ó ženo, odkud jsi jen, odkud přijala
mé robě v náruč svou ?
Čí dlaň přinesla je v dům Loxiův ?

ION.

To bůh sám řídil ; kéž jen v příštích osudech
jsme blaženi, jak dřív vše bylo neblahé.

KREUSA.

Ó dítě, bez slzí ses nezrodil mně,
a za nářků jsi opouštěl mé ruce ;
než teď na tváři tvé zas ožívám,
neb slast nejblažší je mně údělem.

ION.

Co za sebe, i za mne mluvíš společně.

KREUSA.

Jíž nejsem bez syna ni bez dědice :
dům upevněn je, země zas má vládce ;
je zmlazen Erechtheus
a zeměrodé plémě nezírá již v tmu,
než k planoucím teď vzhlíží slunce pochodním.

ION.

Nechť, matko, též můj otec přijde a má díl
v té radosti, již právě způsobil jsem vám.

KREUSA.

Co díš, ó synu ? Z čeho musím vyznat se !

ION.

Co míníš ?

KREUSA.

Z jiného jsi zrozen, z jiného.

ION.

Ó žel! Tvé dívčí lásky jsem snad tajný plod ?

KREUSA.

Ne zář pochodní, ne rej taneční
můj sňatek provázel,
jenž, dítě, dal ti život.

ION.

Ó žel ! Já nízký jsem se zrodil - z koho však ?

KREUSA.

Věz ta, jež Gorgo zhubila, . . .

ION.

Co chceš tím říci ?

KREUSA.

. . . již na rodných mých skalách
je sídlem olivodárný vrch, . . .

ION.

Tvá řeč je, matko, tajemná mně, nejasná.

KREUSA.

. . . že s Foibem u slavičí skály . . .

ION.

Co pravíš o Foibovi ?

KREUSA.

. . . jsem tajným se sňatkem sdružila.

ION.

Ó mluv ! Jak vzácná zvěst a šťastná čeká mne !

KREUSA.

A desátý když nastal oběh měsíce,
tu tajně zrodila jsem tebe Foibovi.

ION.

Ó přeblahá to zpráva, díš-li pravdu jen.

KREUSA.

Jak plénkami jsem tě ovila,
hle, panenskou touto prací svou,
tím dílem člunku bludného.
Já z prsů svých jsem mléka nedala ti,
ni mateřskou tě rukou nekoupala,
než v pusté jeskyni, zobanům ptačím
kvas krvavý, v říš Hadovu
jsi byl vyvržen.

ION.

Ó matko, čin tvůj hrozný byl !

KREUSA.

Já strachem spoutána život tvůj
jsem, dítě, od sebe odvrhla
a vraždila proti vůli.

ION.

A já zas tebe zhubit chtěl.

KREUSA.

Ach ! Hrozný byl osud tehdejší
a hrozné je také toto zde ;
jsme tamodtud semhle zmítáni
tu neštěstím a pak štěstím zas.
Však nyní již bouře ustává -
ó kéž by provždy ! Dost už strastí minulých ;
teď dobrý ať nám vítr po zlém zavěje !

SBOR.

Když zří, co teď se stalo, nikdo nemyslí,
že pro naději lidskou něco nemožným.

ION.

Ty, jenž jsi na tisíce lidí uvrhl
již v neštěstí a obratem zas dal jim zdar,
ó osude, ach, jaká života to hra,
být vrahem matky a sám trpět nehodně !
Ach !
Zdaž nelze pod zářivou klenbou sluneční
to všechno v jediném dni poznat člověku ?
Já tebe, matko, poklad drahý, našel
a nikterak mi k hanbě není tento rod ;
však ostatní chci svěřit tobě jedině.
Pojď sem, neb do ucha ti to chci zašeptat
a temnotou tak zahaliti věci ty.
Hleď, matko, abys pochybivši v tajené
své lásce - poklesky to časté u dívek -
pak vinu za to bohu nepřičítala
a neříkala, chtěc mne hanby uchránit,
že z Foiba zrodilas mne, ač mne nezplodil.

KREUSA.

Svědč Athena to vítězná, jež Diovi
když vozmo pomáhala proti Gigantům :
tvým otcem není nikdo z lidí smrtelných,
než ten, kdo vychoval tě, vládce Loxias.

ION.

Proč jinému však otci svého syna dal
a dí, že zrodil jsem se synem Xuthovým ?

KREUSA.

Že zrodil ses, to neřek', daruje tě jen,
své dítě vlastní ; vždyť i přítel příteli
dá leckdy syna svého, pána nad domem.

ION.

Však jistě právem, matko, zmítá duší mou,
zda pravdivě bůh věští, či snad záludně.

KREUSA.

Nuž poslyš, synu, co mi přišlo na mysl.
To k tvému dobru uvádí tě Loxias
v dům vznešený ; neb zván jsa boha zrozcem,
bys nikdy neměl plné domu dědictví
ni jména otcova - a jak, když skrývala
jsem sňatek s ním a tebe tajně vraždila ?
V tvůj prospěch svěřuje tě otci jinému.

ION.

Tak povrchně já nechci věc tu obejít,
než vejdu v chrám a dotáži se Foiba sám,
zda lidského jsem otce syn, či Loxiův.

(Nad chrámem zjeví se na voze Athena.)

Ha !

Kdo z bohů nad chrámem, jenž voní kadidlem,
se vznáší, zjevuje svou slunci rovnou tvář ?
Ó matko, uprchněme, bychom nezřeli,
co božské jest, když nevhodno to spatřit nám.

ATHENA.

Ó neprchejte ! Nejsm nepřítelkou vám,
než v Athenách i tuto příznivkyní vždy.

Já Athena jsem, po níž zve se město tvé,
a k vám jsem přispěchala k prosbě Foibově,
jenž neuznával vhodným před vás předstoupit,
by pro minulost nevznikly snad výčitky ;
i vyslal mne teď, abych oznámila vám,
že z Foiba otce zrodila tě tato zde
a komu dal tě, dává, ač tě nezplodil,
než abys uveden byl ve vznešený dům.
Když věc však vyražena vyšla na jevo,
tu boje se, že zhyneš matky úklady
a ona tvými, důmyslem vás zachránil.
Měť vládce záměr, zatím zamlčeti to
a v Athenách až zjevit, že je matkou tvou
a ty že z ní jsi zrozen otci Foibovi.
Bych úkol svůj a věštbu boží provedla,
- a proto zapřáhla jsem vůz svůj - poslyšte !
Ty s hochem tímto, Kreuso, v zem kekropskou
se odebeř a na vladařský stolec tam
jej posad' ; vždyť, jsa z rodu Erechtheova,
je po právu on hoden vládnout zemi mé.
A slavným bude v Helladě ; neb synové,
již čtyři vzejdou z jediného kořene,
ti čtyřem kmenům země dají jména svá
i lidu, který na mé skále obývá.
Z nich první bude Geleon a k tomuto
se druží Hopletové, potom Argadští
a čtvrtí Aigikorové, dle aigidy
mé nazvaní. A ti, kdož z těchto v budoucnu
se narodí, až přijde doba určená,
i Kyklad města ostrovní pak osídlí

i břehy mořské, což vše sílu poskytně
mé zemi. Také protilehlých pevnin dvou
si břehy osadí, jak země asijské,
tak evropské a podle hocha tohoto
se Ionové zvouce, slávy dobudou.
Těž Xuthovi a tobě vzejde potomstvo,
syn Doros, jímž stát dorský bude oslaven ;
než v zemi Pelopově druhý, Achaios,
se usadí, jenž vládcem bude pobřeží
blíž Rhia ; tím pak národ bude vyznačen,
že podle jeho jména bude nazýván.
A dobře bůh vše řídil ; bez nemoci dal
ti porodit, že tvoji nepoznali to ;
pak, když jsi porodila hocha tohoto
a v plénkách odložila, kázal Hermovi
vzít robátko tvé v náruč a sem odnésti,
kde vychoval je, nedav jemu zahynout.
Však nyní zamlč, že je hoch ten synem tvým,
by Xuthos zdáním dál se mohl těšiti
a ty se se svým štěstím domů vrátila.
A buďte zdraví ! Od oddechu po těchto
všech strastech dál vám blahý osud slibuji.

ION.

Dia velikého dcero, Pallado, my s důvěrou
přijali jsme tvoje slova ; věřím teď, že synem jsem
Loxia a této, což už dřív se možným zdálo mně.

KREUSA.

Mně též sluchu přej ; já chválím Foiba, dříve klnouc mu,
že mi navrací dnes syna, na nějž kdysi zapomněl.

Krásné jsou mi tyto brány, krásná boha věštírna,
jež mi protivné dřív byly. Nyní však i ve vrat kruh
radostně svou ruku vkládám, pozdravuji bránu tu.

ATHENA.

Chválím, že teď boha slavíš, změnivši své smýšlení ;
často váhaví jsou bozi, na konec však mocní vždy.

KREUSA.

Synu, k domovu se běžme.

ATHENA.

Bežte se, já s vámi jdu.

KREUSA.

Důstojnou jsi průvodkyní.

ATHENA.

Přítelkyní města též.

KREUSA.

Na trůn zasedni náš dávný !

ION.

Čestný pro mne tento zisk
(*Kreusa a Ion odejdou, Athena zmizí.*)

SBOR.

Letoro a Diův syne, Apollone, tobě zdar !
Komu dům je zmítán strastmi, vytrvat má, bohy ctě.
Neboť na konec, kdo řádný, dojde, čeho zaslouží,
ničemní, jak přirozeno, nikdy zdaru nemají.

Drama *Ion*, jež se tu po prvé předkládá naší veřejnosti v českém rouše, zaujímá významné místo v díle Euripidově. Hlavní postavy přejal sice básník z domácí tradice, ale děj dramatu je nepochybně samostatným jeho výtvořem a vyniká napínavostí osnovy, vzrušujícími zápletkami, překvapujícími obraty i jemnou charakteristikou jednajících osob, jmenovitě Iona, mladistvého, bezúhonného sluhy delfského Apollova a Kreusy, těžce zkoušené ženy a matky, jež hledajíc své dítě byla by je málem sama zahubila a pak zase jeho rukou zhynula. Základní motiv dějový, nalezení a poznání dítěte matkou odloženého a za mrtvé pokládaného podle plének a ozdob, s nimiž bylo ponecháno osudu, stal se pak vlivem Euripidovým velmi oblíbeným námětem nové komoedie attické. Drama je dále význačné i tím, že se v něm Euripides jeví jako smělý kritik představ lidové víry o vztazích bohů k lidem, A jakkoli i v něm podržuje, vázán tradicí, mythické prostředí, jsou bytosti, jejichž činy, city a vášně předvádí, skuteční lidé jeho věku.

Pro datování Iona chybějí nám spolehlivé údaje, ale veršovou technikou řadí se k pozdním dramatům Euripidovým.

Poznámky.

Str. 7. A t 1 a s, mythický obr z rodu Titanů, jenž na dalším západě podpírá nebeskou klenbu, aby nepadla na zemi.

Str. 7. S t ř e d z e m ě, jenž byl podle řecké víry v Delfech, byl označen homolovitým, stužkami ovinutým kamenem, zvaným omfalos (vl. pupek).

Str. 7. P a 1 1 a s, příjmení bohyně Atheny .

Str. 7. D l o u h é s k á l y (Makrai petrai) slula severní strana akropoliske skály, v níž bylo a dosud jest několik jeskyň.

Str. 7. E r i c h t h o n i o s nebo Erechtheus byl syn He-faistův a Země. Athena chtěla jej bez vědomí bohů tajně vychovati a dala jej v uzavřeném koši, v němž byl hlídán dvěma hady, v opatrování Aglaure, Pandrose a Herse, dcerám athénskeho krále Kekropa a jeho manželky Aglaury. Přes zákaz bohyně otevřely však Aglauros a Herse košík a když spatřily dítě ovinuté hady, zešilely a vrhly se se skály akropoliske Erechtheus stal se později athenským králem.

Str. 9. L o x i a s, příjmení Apollonovo.

Str. 10. P a r n a s o s, hora s dvěma vrcholky ve Fokidě ; pod ním byly Delfy.

Str. 10. K a s t a 1 i a, pramen vyvěrající z Parnasu.

Str. 11. P a i a n, příjmení Apollonovo.

Str. 12. K d e 1 s k é m u j e z e r u. Na ostrově Delu zrodila Leto Apollona a Artemidu.

Str. 13. A 1 f e i o s, hlavní řeka peloponneská, tekoucí mimo Olympii v Elidě.

Str. 13. I s t h m o s, šíje korinthská, kde byl ctěn Poseidon.

Str. 14. D i ů v s y n, Herakles. Lernajská saň byla devíti-hlavá obluda zdržující se v okolí Argu. Když Herakles, zápase s ní, jednu hlavu uťal, narostly na jejím místě vždy dvě nové. Teprve když Iolaos, druh Herakleův, každou ránu ožehl pochodní, byla saň zdolána. - Dalšími verši je míněn Bellerofon, jenž na svém okřídleném koni Pegasu zabil nestvůrnou Chimairu, mající zpředu podobu lví, uprostřed kozí a vzadu dračí.

Str. 15. E n k e 1 a d o s, jeden z Gigantů, kteří se odvážili boje s bohy olympskými, ale byli od nich přemoženi.

Str. 15. M i m a s, rovněž Gigant.

Str. 15. B r o m i o s, příjmení boha Dionysa. - T h y r s o s, hůl ovinutá révovím nebo břechtanem s piniovou šiškou na konci ; byla odznakem účastníků slavností Dionysových.

Str. 19. E r e c h t h e u s, král athenský, napaden thrackým králem Eumolpem, obrátil se v tísní na delfskou věštinu o radu. Dostalo se mu odpovědi, že zvítězí, bude-li obětovati jednu ze svých dcer. Ostatní se prý usmrtily samy, nechtějice přežít obětovanou sestru.

Str. 21. K e k r o p o v c i sluli Atheňané podle Kekropa, nejstaršího krále athenského.

Str. 21. T r o f o n i o s byl podsvětní bůh, jenž měl svou věštinu v Lebedeii v Boiotii.

Str. 29. Z D e l f m u ž i n e j p ř e d n ě j š í ; mínění jsou kněží, kteří z výkřiků Pythiínych sestavovali věštby.

Str. 30. T i t a n P r o m e t h e u s ; podle běžné báje byl to Hefaistos, jenž přivedl na svět Athenu, rozpoltiv sekerou hlavu Diovu.

Str. 31. L e t o i n a d c e r a : Artemis, sestra Apollonova (Foibova).

Str. 32. S í d l o P a n o v o : jedna z jeskyň na sev. svahu Akropole (v. výše) byla zasvěcena bohu Panovi.

Str. 37. P y t h s k á s k á l a : Pytho bylo staré jméno Delf.

Str. 37. B a k c h o s a B a k c h i o s, příjmení boha Dio-

nysa ; m a i n a d y (bakchantky) jsou ženy oddané orgiastickému kultu Dionysovu.

Str. 40. V č e l o o b c e p o s t a v e n ; básník přenáší tu i dále politické poměry současné demokracie athenské v dobu mythickou.

Str. 43. Z v u I o n e m t e b e ; básník odvozuje, ovšem ne-
správně, jméno Ion od slovesa ienai = jíti.

Str. 52. T r i t o n s k á t ů ň, u níž se prý zrodila Athena, byla kladena do různých krajů, zejména do Libye.

Str. 59. F l e g r a, místo v Thracii, dějiště boje bohů s Gi-
ganty, syny Země.

Str. 63. B o h y n ě c h r á n í c í c e s t y : Hekate, jež byla též ochránkyní tajných, zvláště za noční doby provozovaných kouzel.

Str. 64. V č a s s l a v n o s t i : dne 20. boedromionu (září -
říjen) konán z Athen průvod do Eleusiny a pak noční slavnost k počtě Demetry, Persefony (zvané tu Kore = dívka) a s nimi sdruženého Iakcha (Bakcha). - U s t u d n ě k r á s n é h o t a n c e (Kallichoros) tančily ženy při této slavnosti kolové tance.

Str. 64. D c e r y N e r e o v y, mořské nymfy, dcery Nerea, boha klidného moře.

Str. 66. Na dvojitém vrcholku Parnasu domnívali se staří spatřovati za noci plameny, pocházející prý od pochodně, s níž se tam proháněl bůh Dionysos.

Str. 67. H y a d y, skupina hvězd v souhvězdí Býka, jejichž východ přinášel bouřlivé a deštivé počasí.

Str. 71. O t ě K e f i s e : bůh hlavní řeky attické, Kefisu, patřil mezi předky Kreusiny; říční bohy představovali si staří s býčí hlavou.

Str. 85. T a, jež G o r g o z h u b i l a : Athena.

Str. 89. Č t y ř i k m e n y (fyly) attické, odvozující svá jména od jmen synů Ionových, sluly Geleontes, Hopletes, Argades a Aigikores.

Str. 90. R h i o n, mys na sev. Peloponnesu při nejužším místě korinthského zálivu.

Str. 91. M ě s t a : Athen.

Rukopis tohoto překladu byl zadán redakci „Museia“ již na podzim r. 1927. Prve než bylo možno překlad uveřejniti, jeho původce, p. Dr. Stan. Stuna, profesor reál. gymnasia v Pelhřimově, zemřel. Ježto převod, v celku zdařilý, potřeboval místy vhodnější úpravy, podrobil jej podepsaný revisi, při níž dbal hlavně o to, aby zvýšil jeho plynost a zvučnost. K této revisi užil všech významných vydání dramatu Ion, jmenovitě vydání N. Weckleina (1912) a U. v. Wilamovitz-Moellendorfa (1926).

O. J i r á n i.